

Súd: Okresný súd Veľký Krtíš
Spisová značka: 11P/60/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6215206973
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 12. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľuboš Murgaš
ECLI: ECLI:SK:OSVK:2015:6215206973.2

Rozhodnutie

Okresný súd Veľký Krtíš samosudcom JUDr. Ľubošom Murgašom vo veci starostlivosti o maloletého R. V., O.. XX. XX. XXXX, bytom u matky, v konaní zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš, dieťa rodičov matky M. G., O.. XX. XX. XXXX, V. T. E. X, XXX XX X., právne zastúpenej Mgr. Andreou Legényovou, advokátkou so sídlom Advokátskej kancelárie vo Veľkom Krtíši, ul. Komenského 3 a otca C. V., O.. XX. XX. XXXX, V. F. X, XXX XX F., o návrhu matky na zvýšenie výživného, takto

rozhodol:

Súd z v y š u j e vyživovaciu povinnosť otca na maloletého R. V., O.. XX. XX. XXXX zo sumy 16,60 Eur (500,-- Sk) na sumu 40,-- Eur mesačne so splatnosťou výživného vždy do 15. dňa v tom-ktorom mesiaci vopred k rukám matky maloletého dieťaťa, počnúc od 29. 09. 2015.

Otcovi súd p o v o ľ u j e splniť dlh na zameškanom výživnom za obdobie od 29. 09. 2015 do 29. 12. 2015 vo výške 70,25 Eur v splátkach po 10,-- Eur splatných spolu s bežným výživným počnúc splatnosťou prvej splátky v mesiaci nasledujúcom po právoplatnosti tohto rozsudku.

V prevyšujúcej časti súd návrh matky z a m i e t a.

Týmto d o c h á d z a k zmene rozsudku Okresného súdu Veľký Krtíš č. k. 3C/60/00-30 z 16. 05. 2000 vo výroku o výživnom na maloletého R. V., O.. XX. XX. XXXX.
Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 29. 09. 2015 požiadala matka mal., aby súd upravil vyživovaciu povinnosť otca a aby mu uložil povinnosť prispievať na výživu mal. R. zvýšeným výživným vo výške 100,-- Eur mesačne počnúc od dňa podania návrhu so splatnosťou výživného k 15. dňu v mesiaci vopred k rukám matky mal. Návrh na zvýšenie výživného odôvodnila tým, že o výživnom bolo naposledy rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Veľký Krtíš č.k. 3C/60/00-30 zo 16. 05. 2000, ktorým bolo rozvedené manželstvo rodičov mal. a bola upravená vyživovacia povinnosť otca k mal. na čas po rozvode vo výške 16,60 Eur mesačne (500,-- Sk). Doposiaľ určené výživné je pre mal. nepostačujúce, pretože vzrástli jeho odôvodnené potreby najmä na cestovné, na dochádzku na SOŠ v Šahách, na stravu, školské potreby, oblečenie, drogériu. Otec sa na týchto zvýšených výdavkoch nepodieľal a o mal. sa nezaujíma a nemá ochotu uhrádzať ani minimálne výživné. Od posledného rozhodnutia o výživnom matke pribudla vyživovacia povinnosť k mal. M. a V..

Otec maloletého sa k návrhu písomne vyjadril dňa 08. 12. 2015. Uviedol, že jeho životná situácia sa zmenila. Žije s družkou od r. 2002 a zabezpečuje zdravotnú starostlivosť o ich ťažko zdravotne postihnutého syna, ktorý vyžaduje 24 hodinovú starostlivosť oboch rodičov. Uvedená okolnosť je u neho prekážkou, aby si zadovážil príjem zo zamestnania. V súčasnosti žijú len z opatrovateľského príspevku, ktorý poberá družka od sociálnej poisťovne a má príjem ešte z príležitostných prác vo forme brigád vo

výške 60,-- Eur mesačne. Okrem toho je zaťažený splátkami úveru, ktoré prostriedky čerpal z dôvodu rekonštrukcie rodinného domu v ktorom žijú, ktorý je v havarijnom stave.

Na pojednávaní dňa 29. 12. 2015 matka zotrvala na písomných dôvodoch návrhu. Ďalej zdôraznila, že vyživovacia povinnosť nebola upravená dlhý čas viac ako 15 rokov a v súčasnej dobe výživné nedosahuje ani minimálnu zákonom stanovenú hranicu, t.j. 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa. Poukázala na rozsudok Okresného súdu Veľký Krtíš sp. zn. 8T 99/2013 z 27. 11. 2013, ktorým bol otec mal. uznaný za vinného z prečinu zanedbania povinnej výživy voči V. V., nar. XX. XX. XXXX. Uviedla, že zvýšené výdavky na mal. R. na cestovné, oblečenie, výdavky do školy a ostatné bežné výdavky uhrádza len vďaka finančnej podpore svojich rodičov. Cestovné výdavky platí vo výške 40,-- Eur mesačne, vreckové 5,-- Eur denne, školské potreby a pomôcky 20,-- Eur mesačne. Príjem má titulom materského 270,-- Eur mesačne a žije spoločne so svojimi mal. deťmi a rodičmi v spol. domácnosti. Oproti predchádzajúcemu rozhodnutiu súdu jej pribudla vyživovacia povinnosť k mal. V. R. M.. Pravidelné mesačné výdavky má na elektrinu 60,-- Eur, pričom zvyšok príjmu spotrebuje na bežné výdavky a to najmä na stravu. Nevlastní žiadny nehnuteľný a ani hnuťelný majetok väčšej hodnoty.

Otec na pojednávaní dňa 29. 12. 2015 poukazoval na svoju nepriaznivú finančnú situáciu, ktorá mu neumožňuje platiť výživné vo väčšom rozsahu. Zabezpečuje celodennú starostlivosť o ťažko zdravotne postihnuté dieťa spoločne s družkou a príjem má len z príležitostných prác a brigád mesačne vo výške 60,-- Eur. Finančne je odkázaný na pomoc rodičov. Nebol zaregistrovaný ako nezamestnaný na úrade práce z dôvodu nenahlásenia zmeny miesta jeho trvalého pobytu. Spôsob výkonu starostlivosti o zdravotne postihnuté dieťa mu neumožňuje vybaviť si sociálnu podporu formou dávky hmotnej núdzy. Výdavky na domácnosť a starostlivosť o dieťa uhrádzajú z opatrovateľského príspevku, ktorý poberá družka a z finančných príspevkov, ktoré poberajú od nadácií. Uviedol, že na stravu vynakladá mesačne 150,-- Eur, 50,-- Eur na hygienické potreby, 50,-- Eur na lieky a zdravotné pomôcky. V spoločnej domácnosti žije s družkou, ktorá má príjem titulom opatrovateľského príspevku 330,-- Eur mesačne. Žijú v obci F. v rodinnom dome, ktorý vlastnícky patrí jeho družke. Pravidelné náklady má na vodu 40 až 50,-- Eur ročne a 70,-- Eur na elektrinu mesačne. Má priaznivý zdravotný stav a nelieči sa na žiadne ochorenie. Vzťah k mal. synovi Adamovi doposiaľ nerozvíjal, pretože nemal informáciu o mieste jeho bydliska.

Kolízny opatrovník sa na pojednávaní súdu dňa 29. 12. 2015 nezúčastnil. Doručenie predvolania na termín pojednávania mal riadne vykázané dňom 26. 11. 2015. Neúčast' na pojednávaní neospravedlnil a nepožiadal o odročenie pojednávania z dôležitých dôvodov. Súd preto postupoval podľa § 101 ods. 2 O.s.p. a vec prejednal v neprítomnosti kolízneho opatrovníka prihládajúc pritom na obsah spisu a doposiaľ vykonané dôkazy.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom matky a otca mal., oboznámil sa s obsahom listinných dôkazov a to potvrdením o návšteve školy na č.l. 5, rodným listom mal. na č.l. 8, správou o povesti matky na č.l. 25, správou o povesti otca na č.l. 26, vyjadrením otca na č.l. 28, správou ÚPSVaR V. Krtíš na č.l. 31 až 38, oznámením sociálnej poisťovne z 10. 12. 2015 na č.l. 39, oznámením ÚPSVaR Nové Zámky z 11. 12. 2015 na č.l. 40, obsahom súdneho spisu sp. zn. 3C 60/2010, rozsudkom Okresného súdu Veľký sp. zn. 8T 99/2013 z 27. 11. 2013.

Na tomto základe vykonaných dôkazov súd zistil nasledovný skutkový stav:

Mal. R. V. pochádza z manželstva rodičov M. V., O.. XX. XX. XXXX a C. V., nar. XX. XX. XXXX, ktoré bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Veľký Krtíš č.k. 3C/60/00-30 z 16. 05. 2000, právoplatným 20. 06. 2000. Podľa uvedeného rozhodnutia boli mal. deti V. a R. zverené do výchovy a starostlivosti matke. Súd upravil vyživovaciu povinnosť otca k mal. deťom tak, že uložil povinnosť prispievať na výživu mal. V. sumou 1.000,-- Sk (33,19 Eur) a na mal. R. sumou 500,-- Sk (16,60 Eur) so splatnosťou výživného vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky. Súd v čase predchádzajúcej úpravy vychádzal z toho, že otec bol nezamestnaný a mal obmedzený zdroj príjmu. Žil u svojich rodičov žil z podpory v nezamestnanosti vo výške 1.500,-- Sk (49,79 Eur). Vyživovaciu povinnosť mal aj k mal. V. V., O.. XX. XX. 1992. Matka mal. v čase predchádzajúcej úpravy mala vyživovaciu povinnosť k mal. R. a V.. Príjem mala z peňažnej podpory v materstve vo výške približne 90,70 Eur mesačne. S otcom mal. detí nežila v spol. domácnosti a bývala u svojich rodičov. Nevlastnila žiadny nehnuteľný ani hnuťelný majetok väčšej hodnoty. Maloletý R. v čase predchádzajúcej úpravy mal 1,5 roka. Matka v celom rozsahu

zabezpečovala osobnú starostlivosť. V súčasnej dobe je mal. skoro plnoletý. Je žiakom I. B triedy SOŠ v Šahách. Zásadným spôsobom sa uplynutím dlhej doby zmenili odôvodnené potreby mal. a to na stravu, oblečenie, obuv, hygienické potreby a ďalšie bežné výdavky. Mal. dochádza denne do školy, s čím sú spojené výdavky na cestovné 40,-- Eur mesačne, 5,-- Eur strava denne, školské pomôcky a potreby 20,-- Eur mesačne, drogéria, oblečenie 20,-- Eur, mobil 10 Eur mesačne a ostatné bežné výdavky 10,-- Eur mesačne. Mal. žije s matkou a so starými rodičmi v spol. domácnosti v obci X.. Matka zabezpečuje v celom rozsahu výkon osobnej starostlivosti o mal. a má príjem titulom rodičovského vo výške 203,20 Eur mesačne a prídavkov na deti 70,56 Eur mesačne. Od predchádzajúceho rozhodnutia o výživnom jej pribudla vyživovacia povinnosť k mal. V. R. M.. Počet vyživovacích povinností na strane otca sa oproti predchádzajúcemu obdobiu zmenil. Otcovi pribudla vyživovacia povinnosť k maloletému synovi. Otec si vyživovaciú povinnosť voči mal. R. plní vo výške určenej súdnym rozhodnutím (16,60 Eur). O mal. sa nezaujíma, neutržiava s ním kontakt a len sporadicky sa s ním stretne dva až trikrát ročne. V súčasnej dobe je bez pravidelného príjmu, ktorý si čiastočne zabezpečuje výkonom príležitostných prác formou brigád v mieste svojho bydliska, čím si dokáže privyrobiť do 60,-- Eur mesačne. Oficiálne nie je evidovaný ako nezamestnaný na ÚPSVaR a nie je ani poberateľom žiadnych sociálnych dávok. Podieľa sa výkone celodennej starostlivosti o maloletého zdravotne postihnutého syna. Žije v spoločnej domácnosti s družkou a s mal. dieťaťom v obci F.. Nehnuteľnosť vlastnícky patrí družke, ktorá poberá opatrovateľský príspevok 330,-- Eur mesačne. Výdavky znáša na stravu 150,-- Eur mesačne, hygienické potreby 50,-- Eur, lieky 50,-- Eur. Pravidelné výdavky má na spotrebu vody 40 až 50,-- Eur ročne a elektrinu 70,-- Eur mesačne. Výdavky na domácnosť a starostlivosť o mal. dieťa uhrádza z dobrovoľných finančných zdrojov od nadácií. Zdravotný stav otca je priaznivý.

Podľa § 26 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“); ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine; rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a § 26 sa použijú primerane.

Podľa § 62 ods. 1, 2, 5 Zákona o rodine; plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine; pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie

Podľa § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine; dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Súd sa pri rozhodovaní spravoval vyššie citovanými ustanoveniami Zákona o rodine, ktoré aplikoval na zistený skutkový stav veci. Predmetom konania bol návrh matky na zvýšenie vyživovacej povinnosti otca zo sumy 16,60 Eur na navrhovanú čiastku 100,-- Eur mesačne počnúc od 29. 09. 2015 so splatnosťou výživného do 15. dňa v tom-ktorom mesiaci vopred k rukám matky. Z vykonaných dôkazov je zrejmé, že na strane účastníkov došlo k relevantnej zmene pomerov v okolnostiach, ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia Okresného súdu Veľký Krtíš sp. zn. 3C 60/00 o úprave práv a povinností rodičov k mal. Od uvedenej úpravy vyživovacej povinnosti uplynul dlhý čas a podstatným spôsobom sa zmenili pomery na strane účastníkov konania. Vekom dieťaťa sa podstatne zvýšili výdavky matky na úhradu jeho potrieb, a výdavky v súvislosti so školskou dochádzkou. U matky sa podstatne pomery nezlepšili. V súčasnosti dosahuje príjem titulom rodičovského príspevku a prídavkov na deti vo výške 273,76 Eur, pričom za obdobie viac než 15 rokov došlo k vysokému nárastu cien a životných nákladov. Všetky zvýšené náklady na mal. uhrádzala matka, otec sa na nich podieľal len rozsahu súdom určeného

výživného, ktoré je aktuálne pod hranicou minimálneho výživného určeného zákonom. Matka časťou svojho príjmu uhrádza nevyhnutné výdavky a potreby dieťaťa a súd v jej prospech započítal aj výkon osobnej starostlivosti. Celá výchovná zodpovednosť o maloletého je ponechaná na matku. Otec sa na výkone osobnej starostlivosti primerane nepodieľal o mal. sa nezaujímal a stretáva sa s ním len sporadicky 2-3 krát do roka. Matka s mal. a ďalšími dvoma mal. deťmi žije spolu s jej rodičmi v obci Vinica. Matka má nízky príjem a výdavky mal. dieťaťa uhrádza z rodinných prídavkov a rodičovského príspevku, ktoré vzhľadom na vek mal. dieťaťa a jeho dospievanie, prevyšujú jej príjem. Finančne je odkázaná na pomoc svojich rodičov. Súd mal za preukázané odôvodnené výdavky mal. na úrovni 120,-- Eur mesačne. Povinnosti, ktoré si matka riadne plní vo vzťahu k výkonu osobnej starostlivosti, musí primerane vyvažovať aj povinnosť druhého rodiča, ktorý je v postavení povinného rodiča, keďže bol súdnym rozhodnutím zaviazaný k plneniu vyživovacej povinnosti. Zákon síce predpokladá, že na úhrade nárastu týchto výdavkov sú povinní podieľať sa obidvaja rodičia, ale zároveň upravuje v ustanovení § 62 ods. 2 veta prvá Zákona o rodine, že každý z rodičov prispieva na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Je potrebné konštatovať záver súdu, že u maloletého došlo k nárastu odôvodnených potrieb vzhľadom na jeho vek a dospievanie, ktorých financovanie je potrebné zabezpečiť a na ich financovaní by sa mal primerane svojím možnostiam a schopnostiam podieľať ten z rodičov, ktorý pre mal. nezabezpečuje osobnú starostlivosť. Schopnosti a možnosti povinnej osoby platiť výživné sa posudzujú nielen z hľadiska reálneho príjmu dosiahnutého prácou, ktorý otec v súdnom konaní preukázal vo výške 60,-- Eur (vykonávaním príležitostných prác) ale aj z hľadiska jeho celkových schopností a možností zabezpečiť si príjem vlastnou prácou alebo z majetku, ktorý má k dispozícii, pretože výživa dieťaťa musí byť zabezpečená neustále. Tieto možnosti a schopnosti na strane otca podľa súdu existujú, pretože je v produktívnom veku a je zdravý a na jeho strane nie je taká zákonná prekážka, pre ktorú by sa na výživnom nemohol podieľať v rozsahu ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku. Otec mal. v súčasnej dobe je nezamestnaný, na úrade práce sa nezaevidoval a oficiálne nie je poberateľom žiadnych sociálnych dávok ani príjmov. Z dokazovania vyplýva, že otec má neoficiálne príjmy z vykonávania rôznych brigádnických prác, ktoré sú vyššie ako uvádzal v súdnom konaní, čomu nasvedčuje aj štruktúra a výška výdavkov jeho domácnosti, ktoré niekoľko krát prevyšujú jeho príjem. Na druhej strane súd zobral do úvahy, že otec mal. je do určitej miery obmedzený v hľadaní práce v rámci regiónu a v príjmových možnostiach, pretože sa spolupodieľa na zabezpečení starostlivosti o svoje mal. ťažko zdravotne postihnuté dieťa, ktoré je odkázané na jeho pomoc a ku ktorému mu pribudla vyživovacia povinnosť.

Na základe takto zistených pomerov u mal., ako aj u rodičov, súd čiastočne vyhovel návrhu matky na zvýšenie výživného a s poukazom na § 78 Zákona o rodine ho zvýšil tak, ako je uvedené vo výrokovej časti rozsudku. Ak matka požadovala zvýšenie výživného na mal. vo väčšom rozsahu, ako bolo rozhodnuté, súd jej návrh z dôvodu neprimeranosti súčasným možnostiam a schopnostiam otca zamietol.

Zároveň súd vyčíslil zameškané výživné na mal. R., ktoré predstavuje rozdiel medzi zvýšeným výživným a pôvodne určeným výživným (za 2 dni mesiaca september 1,56 Eur, október 23,40 Eur, november 23,40 Eur a 29 dní mesiaca december 2015 vo výške 21,89 Eur) spolu 70,25 Eur. Zameškané výživné súd otcovi mal. povolil splácať v mesačných splátkach vo výške po 10,-- Eur s prihliadnutím na výšku bežného výživného, výšku zameškaného výživného a aktuálne pomery otca.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a) Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého platí, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak sa konanie mohlo začať i bez návrhu (RV/1968 str. 4).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia. Odvolanie sa podáva na Okresný súd vo Veľkom Krtíši písomne v 3 vyhotoveniach a rozhoduje o ňom Krajský súd v Banskej Bystrici.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221

ods. 1, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a), rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 O.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods. 3 O. s. p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí návrh na súdny výkon rozhodnutia.